

LBRIS

We know
books

BLAKE CROUCH

MATERIA
ÎNTUNECATĂ

Traducere din limba engleză
ADRIANA BĂDESCU

UNU

Îmi plac serile de joi.

Au ceva care transcende timpul.

E o tradiție a noastră – să petrecem doar noi trei o seară în familie.

Fiul meu, Charlie, e așezat la masă și desenează în caietul de schițe. Are aproape cincisprezece ani. A crescut cu încă cinci centimetri peste vară și acum e cât mine de înalt.

Mă întorc de la ceapa pe care o tai și întreb:

– Pot să văd și eu?

El întoarce caietul spre mine și-mi arată un șir de munți care seamănă cu un peisaj de pe o altă planetă.

– Îmi place, îi spun. Desenezi așa, de plăcere?

– E un proiect pentru școală. Trebuie să-l predau mâine.

– Atunci, întoarce-te la treabă, domnule Aștept-până-în-ultimul-moment.

Stau în bucătăria mea, cât se poate de fericit și o idee cam beat, fără să am habar că în seara asta se vor sfârși toate. Se va sfârși tot ce știu, tot ce iubesc.

Nimeni nu-ți spune că totul e pe cale să se schimbe, să-ți fie luat. Nu există nicio alertă de proximitate, niciun indiciu că ai ajuns pe buza hăului. Și poate că asta face ca tragedia să fie atât de greu de suportat. Nu doar faptul că se întâmplă, ci și *cum* se întâmplă: o lovitură de grație care se

abate asupra ta de nicăieri, când nici nu te aștepti. Și n-ai timp să fugi ori să te pregătești.

Luminile din plafon strălucesc pe suprafața vinului meu, iar mirosul cepei începe să-mi înțepe ochii. Vocea lui Thelonus Monk răsună la vechiul pick-up din birou. Înregistrările analogice au o tonalitate de care nu mă satur niciodată, mai ales de acel pârâit dintre piese. Biroul e plin de teancuri cu discuri de vinil, pe care îmi tot spun că voi începe să le rearanjez într-una dintre zilele următoare.

Soția mea, Daniela, stă pe blatul din bucătărie, răsucind paharul de vin aproape gol într-o mână și ținând telefonul în cealaltă. Îmi simte privirea și surâde, fără a-și lua ochii de pe micul display.

– Știu, spune ea. Încalc regula fundamentală a serii în familie.

– Dar ce-i atât de important? o întreb.

Ea ridică spre mine ochii ei întunecați, spanioli.

– Nimic!

Mă apropii de ea, îi iau ușor telefonul din mână și-l așez pe blat.

– Poți să-ncepi să pregătești paste, îi spun.

– Prefer să te privesc pe tine gătind.

– Serios? Te excită, nu-i așa? o întreb apoi pe un ton mai scăzut.

– Nu, dar e mai distractiv să beau vin și să stau fără să fac nimic.

Respirația îi e dulce de la vin și afișează unul dintre acele zâmbete care par, arhitectural vorbind, imposibile. Pe mine încă mă topesc. Îmi golesc paharul.

– Ar trebui să mai deschidem o sticlă, nu-i așa?

– Ar fi o prostie să n-o facem.

În timp ce eu scot dopul, ea pune mâna din nou pe telefon și-mi arată ecranul.

– Citeam articolul din *Chicago Magazine* despre expoziția Marshei Altman.

– Au fost drăguți cu ea?

– Da! În principiu, articolul e o scrisoare de dragoste.

– Bravo ei!

– Întotdeauna mi-am zis...

Lasă fraza în vânt, însă eu știu cum ar fi continuat. Cu cincisprezece ani în urmă, înainte de a ne fi întâlnit, Daniela era o nouă stea pe scena artistică din Chicago. Avea un studio în Bucktown și își expunea lucrările în șase galerii. Tocmai își prezentase prima expoziție individuală în New York când viața venise peste ea. Eu. Charlie. Un acces de chinuitoare depresie post-partum.

Destabilizarea.

Acum le predă elevilor de gimnaziu lecții de artă, în particular.

– Nu spun că nu sunt fericită pentru ea. Adică... e genială, merită totul cu prisosință.

– Dacă asta te face să te simți mai bine, Ryan Holder a câștigat premiul Pavia.

– Ce-i asta?

– O distincție multidisciplinară acordată pentru realizările în domeniul fizicii și al biologiei, Ryan a primit-o pentru activitatea lui în neurologie.

– E ceva substanțial?

– Milioane de dolari. Alte premii. Deschide calea burselor și a finanțărilor.

– Asistente mai arătoase?

– Evident, asta-i trofeul real. M-a invitat la o mică petrecere în seara asta, dar l-am refuzat.

– De ce?

– Fiindcă e seara noastră.

– Ar trebui să te duci.
– Aș prefera să stau.

Daniela își ridică paharul gol.

– Deci zici că amândoi avem motive serioase să bem mult în seara asta.

O sărut, apoi torn în pahare porții generoase din sticla abia deschisă.

– Ai fi putut câștiga tu premiul acela, spune ea.

– Ai fi putut cuceri tu scena artistică din Chicago.

– În schimb, am făcut amândoi asta, răspunde ea, schițând un gest spre pereții înalți ai casei pe care o cumpărasem eu cu banii dintr-o moștenire, în epoca dinainte de a o întâlni. Și asta, adaugă ea arătând spre Charlie, care desenează mai departe cu o superbă intensitate, ce-mi amintește de momentele în care Daniela e cufundată într-o pictură.

E ceva straniu în a fi părinte de adolescent. Una e să crești un băiețel și cu totul altceva când o persoană în pragul maturității așteaptă îndrumare de la tine. Simt că am foarte puțin de oferit. Știu că există tați care privesc lumea într-un fel anume, cu claritate și cu înțelepciune, tați care știu exact ce anume să le spună copiilor lor. Dar eu nu mă număr printre aceștia. Cu cât îmbătrânesc mai mult, cu atât înțeleg mai puțin. Îmi iubesc fiul. El e totul pentru mine. Și totuși, nu-mi pot alunga senzația că sunt o dezamăgire pentru el. Că-l trimit în calea lupilor înarmat cu nimic altceva în afara fărâmelor perspectivei mele incerte.

Mă duc la dulapul de lângă chiuvetă, îl deschid și încep să caut o cutie cu fettuccine. Daniela se întoarce spre Charlie și-i spune:

– Tata ar fi putut câștiga Premiul Nobel.

Eu râd.

– Asta s-ar putea să fie o mică exagerare.

– Charlie, nu te lăsa păcălit. Tata e un geniu.

– Ești drăguță, îi spun. Și un pic cherchelită.

– Este adevărat, o știi și tu. Știința a progresat mai puțin fiindcă tu îți iubești familia.

Nu pot decât să zâmbesc. Când Daniela bea, se întămplă trei lucruri: accentul ei nativ începe să se audă, iar ea devine de o amabilitate belicoasă și tinde să exagereze.

– Tata mi-a spus într-o noapte – n-o să uit asta niciodată – că doar cercetarea pură îți acaparează toată viața. Mi-a zis...

Și, pentru o clipă, spre surprinderea mea, e copleșită de emoții. Ochii i se încețoșează, iar ea clatină din cap așa cum face întotdeauna când e pe punctul să plângă. În ultimul moment însă, se adună și continuă:

– Mi-a zis: „Daniela, prefer ca pe patul de moarte să-mi amintesc de tine, nu de un laborator steril și rece“.

Mă uit la Charlie și-l surprind dându-și ochii peste cap în timp ce desenează. Stânjenit, probabil, de melodrama noastră părintească. Privesc în continuare în dulap și aștept să-mi treacă nodul din gât. Când acesta dispare, iau pastele și închid ușa.

Daniela își bea vinul.

Charlie desenează.

Clipa trece.

– Unde e petrecerea lui Ryan? mă întrebă ea.

– La Village Tap.

– E barul tău, Jason.

– Și?

Se apropie și-mi ia cutia de paste din mână.

– Du-te și bea un pahar cu vechiul tău amic din colegiu.

Spune-i că ești mândru de el. Fiindcă ține stindardul sus.

Spune-i că-i transmit și eu felicitări.

– N-o să-i spun că-i transmiți feliicitări.
– De ce nu?

– Fiindcă are o chestie pentru tine.

– Termină!

– Dar e adevărat. De demult. De când eram colegi de cameră. Îți mai amintești ultima petrecere de Crăciun? Cum încerca el să te păcălească să stai sub vâsc împreună cu el?

Ea râde și spune doar atât:

– Cina va fi pe masă când te vei întoarce.

– Ceea ce înseamnă că ar trebui să vin înapoi peste...

– Trei sferturi de oră.

– Ce m-aș face eu fără tine?!

Mă sărută.

– Hai să nu ne gândim la asta.

Îmi iau cheile și portofelul din vasul de ceramică de lângă cuptorul cu microunde și intru în camera de zi, unde privirea mi se oprește asupra lustrei în formă de tesseract¹ de deasupra mesei. Daniela mi-o dăruise la aniversarea a zece ani de căsnicie. Cel mai frumos cadou posibil.

Când sunt pe punctul să ies pe ușă, Daniela strigă:

– Adu înghețată când te întorci!

– De mentă cu fulgi de ciocolată! precizează Charlie.

Ridic brațul, cu degetul mare în sus.

Nu mă uit înapoi.

Nu-mi iau la revedere.

Iar clipa trece neobservată.

Sfârșitul a tot ce știu, a tot ce iubesc.

Trăiesc de douăzeci de ani în Logan Square și nicio dată nu mi s-a părut mai plăcut decât în prima săptămână

¹ O translatare a unui cub în patru dimensiuni, având șaisprezece colțuri (n.tr.)

din octombrie. De fiecare dată îmi amintesc de fraza aceea a lui F. Scott Fitzgerald: *Viața începe din nou odată cu răcoarea toamnei.*

Seara e rece, iar cerul e suficient de senin încât să vezi câteva stele. Barurile sunt mai aglomerate decât de obicei, fiind pline de fanii dezamăgiți ai echipei Chicago Cubs.

Mă opresc pe trotuar sub lumina unei firme țipătoare pe care clipesc cuvintele VILLAGE TAP și mă uit prin ușa deschisă a omniprezentului bar din colțul străzii, pe care-l poți găsi în orice cartier din Chicago care se respectă. Cel de aici se întâmplă să fie și cârciuma mea preferată din zonă. E cea mai apropiată de casă, fiind la doar câteva străzi distanță.

Trec prin irizarea albastră a firmei luminoase din vitrină și intru.

Matt, barmanul și totodată proprietarul localului, rostește moțând un salut, în vreme ce eu mă strecor prin mulțimea strânsă în jurul lui Ryan Holder.

– Tocmai îi povesteam Danielei despre tine, îi spun.

El zâmbește. E bronzat și foarte dichisit pentru turneul de conferințe. Poartă un pulover negru cu guler rulat și are barba tunsă elaborat.

– Îmi pare al naibii de bine să te văd! Sunt impresionat că ai venit. Iubito? rostește atingând ușor umărul gol al tinerei așezate pe taburetul de alături. Te superi dacă-i cedezi locul o clipă bunului și vechiului meu prieten?

Femeia se ridică ascultătoare, iar eu mă așez pe taburet lângă Ryan, care îi face un semn barmanului.

– Adu-ne două dintre cele mai scumpe băuturi pe care le ai.

– Ryan, nu trebuie!

El mă prinde de braț.

– În seara asta bem tot ce-i mai bun.

– Am Macallan Twenty-Five, spune Matt.
– Dublu! Fac cinste!

Când barmanul se îndepărtează, Ryan îmi lovește priete-nește brațul. Tare. La prima vedere, n-ai zice că e om de ști-ință. A jucat lacrosse în facultate și încă mai are umerii lați și ușurința în mișcare a unui sportiv înăscut.

– Ce mai fac Charlie și minunata Daniela?

– Excelent!

– Ar fi trebuit s-o aduci și pe ea. N-am mai văzut-o de la Crăciunul trecut.

– Îți transmite felicitări.

– Ai lângă tine o femeie tare cumsecade, dar asta nu mai e chiar o noutate.

– Ce șanse sunt să te așezi și tu la casa ta în viitorul apropiat?

– Slabe. Viața de unul singur și considerabilele ei avantaje par să mi se potrivească. Tu încă predai la colegiul Lakemont?

– Da!

– O școală decentă. Fizică, nu?

– Exact.

– Deci predai...

– Mecanică și teorie cuantică. Bazele acesteia, în gene-ral. Nimic foarte sexy.

Matt revine cu băuturile noastre, iar Ryan i le ia din mâini și îmi așază una în față.

– Deci sărbătorirea asta... încep eu să spun.

– E doar o chestie așa... pe nepusă masă, pe care au orga-nizat-o câțiva dintre masteranzii mei. Nimic nu pare să le placă mai mult decât să mă îmbete și să mă vadă distrându-i.

– A fost un an grozav pentru tine, Ryan. Încă-mi mai amintesc că aproape ai picat la ecuațiile diferențiale.

– Iar tu mi-ai salvat fundul. Și nu o singură dată.

Pentru un moment, dincolo de încrederea și de lustrul lui, îl întrezăresc pe tânărul mototol și iubitor de petreceri cu care împărțisem un apartament dezgustător timp de un an și jumătate.

– Și premiul Pavia l-ai primit pentru studiile în...? în-treb eu.

– Identificarea cortexului prefrontal ca sediu generator al conștiinței.

– Mda! Fără îndoială. Ți-am citit lucrarea.

– Și ce părere ai?

– Superbă.

Pare sincer încântat de compliment.

– Dacă e să fiu cinstit, Jason, și nu-i pic de modestie falsă în ce-ți spun acum, am crezut întotdeauna că tu vei fi cel care va publica lucrări de răsnet.

– Serios?

Mă studiază pe deasupra ramei negre de plastic a ochelarilor săi.

– Sigur. Tu ești mai deștept decât mine. Toată lumea știe asta.

Îmi beau restul de whisky și încerc să nu las să se vadă cât de delicios mi se pare.

– Doar o întrebare, continuă el. Cum te consideri astăzi – profesor sau mai degrabă cercetător?

– Păi...

– Fiindcă eu mă consider, în primul și în primul rând, un ins care caută răspunsuri la întrebări fundamentale. Iar dacă oamenii din jur – gesticulează spre masteranzii lui, care au început, între timp, să se strângă lângă noi – sunt sufici-ent de isteți încât să absoarbă cunoștințele doar prin apropi-erea de mine... e grozav! Dar transmiterea cunoașterii, ca să

LIBRIS | We know books
 spun așa, pe mine nu mă interesează. Tot ce contează e știința. Cercetarea.

Remarc o undă de iritare și de furie în glasul lui, una în plină desfășurare, ca și când Ryan și-ar fi ambalat singur motoarele. Încerc s-o iau în râs.

– Ești supărat pe mine, Ryan? Parcă ai intenționa să lași să se înțeleagă că te-am cam dezamăgit.

– Uite ce e, eu am predat la MIT, la Harvard, la Johns Hopkins – cele mai bune universități de pe planetă. M-am întâlnit cu cei mai tari oameni din lume, dar tu, Jason, ai fi reușit să schimbi pământul dacă ai fi hotărât să urmezi aceeași cale. Dacă te-ai fi ținut de ea. În loc de asta, tu le predai bazele fizicii unor viitori medici și avocați de familie.

– Nu putem fi cu toții superstaruri ca tine, Ryan!

– Nu, dacă te dai bătut!

Îmi termin paharul cu whisky și spun:

– Ei, mă bucur mult că am trecut pe aici.

Apoi cobor de pe scaunul de bar.

– Nu fi așa, Jason! Îți făceam doar un compliment.

– Sunt mândru de tine, omule! Vorbesc serios.

– Jason!

Afară, pornesc cu pași mari pe trotuar. Cu cât las o distanță mai mare între mine și Ryan, cu atât devin mai furios. Și nici măcar nu știu sigur pe cine.

Îmi simt fața fierbinte. O sudoare rece mi se scurge pe piept.

Fără să mă gândesc prea mult la ce fac, dau să traversez când semaforul e roșu și în aceeași clipă aud un scârțâit de pneuri, de cauciuc frecat de asfalt.

Întorc capul și mă uit siderat la un taxi galben care se năpustește spre mine. Prin parbrizul care se apropie îl văd pe șofer cât se poate de clar – un tip cu mustață, cu ochii măriți de spaimă, crispându-se în așteptarea impactului.

O clipă mai târziu, palmele mi se proptesc în metalul galben și cald al capotei, iar taximetristul scoate capul pe geam, urlând la mine:

– Imbecilule, vrei să te omori? Scoate-ți dracului capul din fund!

Claxoanele încep să sune în urma taxiului.

Mă întorc pe trotuar și mă uit la traficul care își reia fluxul.

Trei șoferi scot capul pe geamul mașinii și încetinesc suficient pentru a-mi arăta degetul.

Intru la Whole Foods, unde miroase cam cum mirosea tipa hippie cu care mă întâlnisem o vreme înainte de Daniela – un amestec de zarzavaturi, cafea măcinată și uleiuri esențiale. Spaima cu taxiul m-a cam năucit, așa că mă uit pe rând la vitrinele frigorifice, cu mintea înțețoșată, apatică și somnolentă.

Mi se pare mai rece când ies din nou în stradă. Un vânt iute suflă dinspre lac, vestind iarna lipsită de vlagă care stă să apară.

Cu sacul de umăr plin de înghețată, o iau spre casă pe un alt drum. E mai lung cu șase cvartale, dar tot ce pierd la distanță câștig în solitudine, iar după Ryan și episodul cu taxiul, am nevoie de un timp în plus ca să-mi revin.

Trec pe lângă un șantier, pustiu noaptea, iar câteva străzi mai departe ajung la terenul de joacă al școlii elementare la care a mers Charlie, cu toboganul de metal lucind în lumina unui bec stradal și cu leagănele unduindu-se în bătaia vântului.

Serile acestea de toamnă au o energie care atinge în mine o coardă primitivă. Una de demult. Din copilăria mea în vestul statului Iowa. Mă gândesc la meciurile de fotbal